

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 01 **Методологія і організація наукових досліджень**

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 53 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1 від 30.08.2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Освітня програма	Психологія
Спеціалізація	–
Спеціальність	053 «Психологія»
Галузь знань	53 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета: формування системи знань про теоретико-методологічні основи наукових досліджень та практики організації наукової діяльності.

Завдання дисципліни: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти базових знань з методології та організації наукової діяльності, а також набуття та розвиток відповідних вмінь і навичок застосування різних методів наукового пошуку у подальшій навчальній та професійній діяльності.

Компетентності:

І.К. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК 2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання:

ПР 2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів..

ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Наука як культурно-цивілізаційний феномен.	Знання основних підходів щодо визначення науки як специфічної форми діяльності та соціокультурного феномену; предмету, функцій та завдань науки на сучасному етапі розвитку людства; генезис та основні етапи розвитку та становлення науки; основні напрями сучасного розвитку науки;	Питання, тести
2.	Методологія наукового пізнання.	Знати сутність сучасних проблем методології науки; основні принципи, форми та засоби наукового пізнання; мету, рівні, функції та головне призначення методології. Вміти використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи.	Питання, тести, практична робота
3.	Методи наукового дослідження.	Знати основні підходи щодо класифікації наукових методів; основні вимоги до наукового методу. Знати особливості, основні характеристики та специфіку застосування теоретичних методів дослідження (індукція, дедукція, аналіз, синтез, абстрагування, конкретизація, моделювання, порівняння, класифікація, ідеалізація). Знати особливості, основні характеристики та специфіку застосування емпіричних методів наукового дослідження (спостереження, експеримент, анкетування (опитування), рейтингування, експертна оцінка, аналіз результатів, тощо).	Питання, тести, практична робота
4.	Технологія наукового дослідження.	Розуміння сутності наукового дослідження та його основних структурних елементів. Вміти обирати та формулювати проблему наукового дослідження; обґрунтувати методологічну основу наукового дослідження; формулювати об'єкт і предмет дослідження; аргументувати та формулювати наукові гіпотези;	Питання, тести, практична робота

		визначати комплекс методик для дослідження обраного предмету; збирати емпіричні дані; проводити обробку та інтерпретацію емпіричних даних.	
5.	Технологія роботи з науковою інформацією.	Розуміти роль та значення інформації у науковому дослідженні. Знати основні вимоги щодо оформлення бібліографічного опису літератури у списку використаних джерел. Володіти технологіями роботи з науковою літературою.	Питання, тести, практична робота
6.	Методологія виконання наукових публікацій.	Знання основних видів наукових публікацій, їх структурних особливостей та вимог щодо написання. Вміти оформляти наукові звіти (тези, статі); представляти результати власних досліджень на наукових конференціях, семінарах тощо. Володіння культурою та етикою ділової комунікації.	Питання, тести, практична робота
7.	Технологія роботи над кваліфікаційною (магістерською) роботою.	Знання основних процедурних особливостей кваліфікаційної (магістерської) роботи та вимог щодо її написання та оформлення. Вміння використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям в навчальній, науковій та професійній діяльності як фахівця в галузі психології.	Питання, тести, практична робота

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) присутність та активна участь на лекційному та семінарському занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей, підготовка есе, доповідей – максимально 5 балів (обов'язковими є дві оцінки із дев'яти семінарських занять); 3) одна письмова робота (в межах семінарських занять) – максимально 25 балів. 4) контроль за самостійною роботою – здійснюється у формі комп'ютерного тестування у поза аудиторний час із наперед
-----------------------------------	---

	<p>визначених робочою програмою тем. Максимальна кількість балів – 50.</p> <p>Підсумковий контроль – залік:</p> <p>Залік виставляється на останньому семінарському занятті як підсумок виконання запланованих робочою програмою завдань.</p> <p>Мінімальна кількість балів – 50.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Обов'язковим є написання однієї письмової (контрольної) роботи. Результат роботи оцінюється максимально 25 балів.</p> <p>Робота 1 – охоплює матеріал лекційних тем 1-2-3-4-5-6-7. Кількість запитань: 5. Кожне питання – максимально 5 балів. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 80 хв. (в межах семінарського заняття).</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, сприяти розвитку аналітичного мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінь проводити дискусії на актуальні, визначені теми, займати чітку професійну та громадянську позицію.</p> <p>Робота на семінарських заняттях оцінюється за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - присутність та повний конспект відповідей на семінарські питання - 1 бал; - участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповіді на запитання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань, тощо) - 1 бал; - виступ із доповіддю на питання, яке визначене планом семінарського завдання - 1 бал (за умови, що відповідь буде змістовною та відповідати плановому питанню); - якщо при виступі проявлена ґрунтовна підготовка, висловлюється власна точка зору щодо означеної проблеми, яка підкріплюється відповідною аргументацією, використовується попередньо розроблена презентація, подані правильні відповіді на уточнюючі запитання викладача та студентів - 2 бали. <p>Таким чином участь в роботі семінарських занять може забезпечити отримання до 5 балів за одне заняття.</p> <p>В межах 9 запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як кожна окремо по 5 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання, а також різноманітних есе, доповідей, повідомлень, тощо.</p> <p>Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 15 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента.</p> <p>2) однієї письмової (контрольної) роботи протягом семестру.</p>

	<p>Виконання цих завдань передбачає якісну, системну, цілеспрямовану навчальну діяльність студента у підготовці до написання роботи.</p> <p>Студент допускається до підсумкового контролю (залік) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 50 і більше балів (максимально – 100).</p>
--	--

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1	1	1	1	1	1												6
Семінарські заняття							1	1	6	1	1	6	1	1	1			19
Самостійна робота																50		50
Контрольна робота													25					25
Всього	1	1	1	1	1	1	1	1	6	1	1	6	26	1	1	50		100

6. Ресурсне забезпечення

<p>Матеріально-технічне забезпечення: мультимедіа; ноутбук.</p> <p>Рекомендована література</p> <p>основна</p> <ol style="list-style-type: none"> Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. – Суми: СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. – 260 с. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. – Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. – Суми: СНАУ, 2020. – 220 с. Методологія та організація наукових досліджень : навчально- методичний посібник / В. М. Михайлов та ін. Х.: ХДУХТ, 2014. 220 с. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гудоров; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

допоміжна

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с.
2. Даренський О.М., Фаст Д.А., Потапов Д.О. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. – Харків : УкрДУЗТ, 2016. –73 с.
3. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
4. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. / О. В. Клименюк. – К. : Міленіум, 2005. – 186 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
6. Чмиленко Ф.О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
7. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень [Текст] :навч. посібн. / В. Є. Юринець ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Соціальної психології, вул. Шевченка, 57, ауд.504, URL: https://ksp.pnu.edu.ua/
Викладач Гостьові лектори	проф. Гоян Ігор Миколайович
Контактна інформація викладача	Пошта: igor.hoian@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добродесність	Політика курсу «Методологія і організація наукових досліджень» ґрунтується на принципах академічної добродесності, що забезпечує її прозорість та законність діяльності і здійснюється на основі відповідних нормативних документів: «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної добродесності», «Кодекс честі «Прикарпатський національний університет імені Стефаника».
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, виконані після зазначеного терміну для виконання, не перевіряються, тобто оцінюються в 0 балів, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження).
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету. Під час застосування форм дистанційного навчання є вимога щодо ввімкнення відеокамер під час онлайн-конференцій.
Комунікація із викладачем	Комунікація зі студентами у поза аудиторний час може здійснюватися із студентами через електронну пошту, соціальні мережі Viber чи Telegram.
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за участь із відповідною мультимедійною презентацією чи відповіді на додаткові питання.
Неформальна освіта	Є можливість отримати додаткові бали, пройшовши онлайн-курси за відповідними тематиками на платформах Coursera, Prometheus, Edera та інші, які мають узгоджуватися попередньо з викладачем.

Викладач

Гоян І.М.